

Transportprinciper för Åbo stads småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning fr.o.m. 15.10.2026

Innehåll

1	Allmänt om transporter	1
1.1	Ordning av transporter	1
1.2	Ansökan om reseförmån	1
1.3	Bidrag för ledsagning	3
1.4	Respons och reklamationer	3
2	Lagstiftning som reglerar transporter	4
3	Vårdnadshavarens skyldigheter	5
4	Transport enligt provning inom småbarnspedagogiken	6
5	Transport inom förskoleundervisningen	7
6	Transport inom den grundläggande utbildningen	8
6.1	Transporter inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen	8
6.2	När adressen och skolplatsen ändras	9
6.3	Upphämningsplatser och självriskresa	9
6.4	Väntan på transport	9
6.5	Skolskjutselev som insjuknar under skoldagen	10
6.6	Tandvård och terapi för skolskjutselever	10
6.7	Avlägsnande av skolskjutselev från skollokalerna mitt under dagen	10
6.8	Stödundervisning, kvarsittning och klubbverksamhet som ordnas av skolan samt undervisning i elevens eget modersmål som kompletterar den grundläggande utbildningen	10
6.9	Skolresor för elever i förberedande undervisning	11
6.10	Tillfälliga elevtransporter av hälsoskäl	11
6.11	Avgiftsfri skolreseförmån för PRAO-perioder	11
7	Skolvägens farlighet	12
7.1	Vägens farlighet	12
7.2	Rovdjursfara	12
7.3	Hälsoskäl (ansträngning och svårigheter)	12
8	Andra situationer	14
8.1	Eldsvådar och andra plötsliga undantagssituationer	14
8.2	Avslutande av den grundläggande utbildningen och flexibilitet i slutskedet	14
9	Transportregler	15
9.1	Belastningsbestämmelser	15
9.2	Säkerhetsbälten	15
9.3	Uppförande	15
9.4	Sportutrustning och andra avvikande föremål	16

Producent av rapporten: Åbo stad, Tjänster för barn och unga

Layout: Åbo stad

Publicerad: 15.10.2026

Godkänd: 29.9.2026 Finskspråkiga nämnden för tjänster för barn och unga

1 Allmänt om transporter

Åbo stads transporter beviljas och ordnas i enlighet med lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning samt de principer för skolskjutsar som den finskspråkiga nämnden för tjänster för barn och unga har fastställt.

I grunderna har man strävat efter att förtydliga frågor i anslutning till beviljande och ordnande av transporter för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Dessutom preciserar man olika parter rättigheter, ansvar och skyldigheter samt verksamhetssätt och riktlinjer i olika situationer. Grunderna fungerar som hjälp för det barn, den förskoleelev och den eleven som ansöker om eller har rätt till transport och dennes vårdnadshavare. Grunderna fungerar också som stöd för instanser som sköter skolskjutsar för att följa enhetliga verksamhetssätt i hela staden.

Principerna för skolskjutsar finns på Åbo stads webbplats på adressen [Skolskjuts | Turku.fi](#).

1.1 Ordnande av transporter

Åbo stad ordnar i första hand alla transporter med Fölis linjetrafik. Skolskjutsar enligt prövning inom småbarnspedagogiken samt skolskjutsar inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen kan också ordnas med beställningstrafik som konkurrensutsätts av staden. Dessutom kan man i enskilda fall använda bidrag för ledsagning för vårdnadshavare eller beställningstrafik som staden ordnar separat.

För grundskoleelever kan det praktiska genomförandet av transporten, t.ex. transportformen och upphämningsplatsen, variera beroende på elevens ålder, vägnas farlighet, läsordningen för eleverna i området, antalet elever som ska transporteras eller olika åtgärder för att utveckla och ändra transporterna under skolkarriären.

Den finskspråkiga nämnden för tjänster för barn och unga har inom ramen för anslagen beslutanderätt i fråga om upphandling av transporttjänster för barn och unga. Beslut om beviljande av avgiftsfri skolskjuts fattas i fråga om småbarnspedagogik och förskoleundervisning av regionchefen för småbarnspedagogik samt chefen för specialtjänster, i fråga om finskspråkig grundläggande utbildning av serviceområdesdirektören och i fråga om svenskspråkig grundläggande utbildning av serviceområdesdirektören. Stadens transporttjänster ansvarar för beredningen. Som experter i beredningen kan man anlita planerare av småbarnspedagogiken och chefen för specialtjänster samt regionala rektorer och specialsakkunniga inom den grundläggande utbildningen. Vid behov konsulteras stadens trafikplanering vid bedömningen av vägsäkerheten. Transportsekreterarna ansvarar för de praktiska transportarrangemangen och samarbetar med skolornas rektorer (grundskoleelever), daghemsföreståndarna (förskoleelever) samt med de serviceproducenter som ordnar transporterna.

1.2 Ansökan om reseförmån

För barn inom småbarnspedagogiken, förskoleelever och grundskoleelever fattas alltid beslut om reseförmån. Reseförmånen ska sökas före utgången av maj (31.5).

1.2.1 Skolreseförmån som beviljas utan ansökan

Inom den grundläggande utbildningen beviljas skolreseförmånen utan särskild ansökan när elevens skolresa överskrider fem (5) kilometer. Skolreseförmånen beviljas i regel för viss tid för årskurserna 1–6 och 7–9. Reseförmånen beviljas som en förmån som används i Fölis linjetrafik. Elevens rätt till skolreseförmån kontrolleras årligen utifrån Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas adressuppgifter. Vårdnadshavaren är skyldig att se till att elevens adressuppgifter är uppdaterade samt att utan dröjsmål

meddela transporttjänsterna om adressändringar.

1.2.2 Ansökan om annan lagstadgad skolreseförmån

Vårdnadshavaren ska alltid separat ansöka om skolreseförmån för sitt barn i följande situationer:

- söks alltid för förskoleelever
- skolvägen för en grundskoleelev eller en del av vägen är farlig
- resan till skolan för en grundskoleelev är svår eller ansträngande av hälsoskäl
- den officiella adressen för en grundskoleelev har ändrats och ändringen kan påverka skolreseförmånen eller beslutet om närskola
- skolvägen för en grundskoleelev överskrider fem (5) kilometer, men av skäl som beror på eleven är det av hälsoskäl för svårt för eleven att använda kollektivtrafiken som primärt färdmedel.

Inlämnande av ansökan

I fråga om småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning ska ansökningarna jämte bilagor vara Åbo stad till handa senast 31.5. Ansökningarna skickas i första hand som Suomi.fi-meddelande eller per brev (Åbo stad, Barn och unga/Skolskjutsar, PB 355, 20101 Åbo)

Om ansökan inkommer efter 31.5 kan man inte garantera att en eventuell skolreseförmån eller ett eventuellt transportarrangemang står till förfogande direkt i början av läsåret. Planeringen av transporterna och omorganiseringen av rutterna samt avtalstekniska faktorer förutsätter en tillräcklig beredningstid.

Bilagor till ansökan

Vårdnadshavaren ska i ansökan beskriva grunderna för ansökan om reseförmån och lämna in nödvändiga utredningar som bilagor till ansökan. Endast ett individuellt utlåtande av en sakkunnig som känner eleven på förhand och/eller en sektorsövergripande expertgrupp inom elevhälsan vid den offentliga specialiserade sjukvården/sjukhuset/skolan som vårdar eleven beaktas. Ett utlåtande av en privatläkare eller en privat psykolog godkänns inte. Behandlingen av ansökan inleds när vårdnadshavaren har lämnat in alla nödvändiga bilagor som en del av ansökan.

Avslutande och kontroll av transporträtt

Beslutet om barnets/elevens reseförmån fattas för ett verksamhetsår/läsår i taget, om det inte av expertutlåtandet eller av någon annan grundad anledning framgår ett behov av en kortare, längre eller bestående giltighetstid. Beslutet fattas av den tjänsteinnehavare som är behörig i ärendet.

Transporträtten kontrolleras i allmänhet i följande situationer:

- när barnets/elevens officiella adress ändras
- när elevens skolplats ändras
- när eleven blir antagen till en specialklass eller en internationell skola
- när den i beslutet särskilt fastställda tidsfristen löper ut.

Beslutsfattande och ändringssökande

Beslut om beviljande av reseförmån fattas av den tjänsteinnehavare som ansvarar för förmånen. Den som är missnöjd med beslutet kan söka ändring hos Åbo förvaltningsdomstol i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Närmare anvisningar för sökande av ändring ges som bilaga till beslutet. Begäran om omprövning hos förvaltningsdomstolen är avgiftsbelagd.

Vårdnadshavarens anmälningsskyldighet

Vårdnadshavaren ska utan dröjsmål meddela alla ändringar som påverkar reseförmånen. Sådana ändringar är till exempel:

- barnets/elevens officiella adress ändras

- ändringar i anslutning till eftermiddagsverksamheten
- förändringar i barnets/elevens hälsotillstånd eller andra personliga omständigheter
- transportbehovet upphör eller förändras.

Om grunderna för reseförmånen ändras ska vårdnadshavaren göra en ny ansökan eller meddela att det inte längre finns grunder för beviljande av förmånen.

1.3 Bidrag för ledsagning

Som ett alternativ till avgiftsfri skolskjuts kan vårdnadshavaren beviljas tillräckligt bidrag för transport eller ledsagning av eleven. Bidraget för ledsagning är i första hand ett alternativ i situationer där det är särskilt svårt att ordna egentlig skolskjuts till exempel på grund av:

- elevens bostadsort
- transporttidtabellerna
- elevens hälsotillstånd.

Bidraget för ledsagning kan användas till exempel i en situation där eleven ledsagas till busshållplatsen och det inte finns någon annan skolskjutsrutt i området. Om staden kan ordna skolskjutsen på ett ändamålsenligt sätt som egen transport, betalas inget bidrag för ledsagning även om vårdnadshavaren kör eleven med egen bil.

Bidraget för ledsagning fastställs på kilometerbasis och är detsamma som FPA:s gällande kilometerersättning för användning av egen bil.

Bidraget betalas endast för den del av resan där eleven medföljer transporten. Bidraget för ledsagning betalas på basis av en faktura från vårdnadshavaren exklusive mervärdesskatt. Vårdnadshavaren ansvarar för eventuella skattepåföljder om skattemyndigheten anser att bidraget är skattepliktig inkomst.

1.4 Respons och reklamationer

Transportkvaliteten följs upp utifrån respons och enkäter från skolan, förarna, vårdnadshavarna och eleverna. Responsen ska lämnas till skolan eller skolskjutstjänsterna så fort som möjligt efter att problemsituationen uppstått, koulukuljetukset@turku.fi.

I responsen ska man nämna bland annat följande:

- datum och klockslag
- rutt, vem som kör transporten
- respons
- responsgivarens kontaktuppgifter

Om det sker allvarliga överträdelser, såsom brott mot trafiklagstiftningen, ska man kontakta polisen, som har behörighet att kontrollera och ingripa i trafiken. Upprepade reklamationer eller allvarlig försummelse kan i extrema fall leda till att transportavtalet hävs.

2 Lagstiftning som reglerar transporter

2.1 Lagen om småbarnspedagogik (540/2018)

Barn inom småbarnspedagogiken har inte lagstadgad rätt till avgiftsfri transport mellan hemmet och platsen för småbarnspedagogik. Transporten inom småbarnspedagogiken är en tjänst som kommunen ordnar enligt prövning.

2.2 Lagen om grundläggande utbildning 6 § (21.8.1998/628)

Undervisningen i kommunen ska ordnas så att elevernas resor med hänsyn till bebyggelsen, skolornas och andra undervisningsplatser placering samt kommunikationerna är så trygga och korta för eleverna som möjligt. När förskoleundervisning ordnas ska dessutom beaktas att de barn som deltar i undervisningen har möjlighet att utnyttja småbarnspedagogisk service.

Läropliktiga och andra som får sådan undervisning som avses i denna lag ska av kommunen anvisas en närskola enligt 1 mom. eller en annan lämplig plats, vid vilka utbildningen enligt 4 § 1 och 2 mom. denna lag sker på elevens eget språk, om kommunen är skyldig att ordna undervisning på nämnda språk. En elev som får förskoleundervisning kan som plats för undervisningen även anvisas en sådan plats inom småbarnspedagogiken som avses i 1 § 2 mom. och som uppfyller motsvarande krav eller någon annan plats som lämpar sig för förskoleundervisning. Av grundad anledning som har samband med undervisningen kan kommunen byta plats för undervisningen utan att ändra på undervisningsspråket.

2.3 Lagen om grundläggande utbildning 26 § (21.8.1998/628)

Fullgörande av den grundläggande utbildningen Fullgörandet av den grundläggande utbildningen inleds vid den tidpunkt som anges i 2 § 2 mom. i läropliktslagen, om det inte med stöd av 27 § i denna lag har fattats beslut om att barnet inleder utbildning vid en annan tidpunkt. Den grundläggande utbildningen avslutas när den grundläggande utbildningens lärokurs har slutförts eller senast när skolarbetet under läsåret slutar det kalenderår då eleven fyller 17 år.

2.4 Lagen om grundläggande utbildning 32 § (21.8.1998/628)

Skolresor En elev i grundläggande utbildning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan småbarnspedagogisk verksamhet som avses i lagen om småbarnspedagogik till förskoleundervisningen har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till småbarnspedagogiken. En elev i grundläggande utbildning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är att ett tillräckligt understöd beviljas för transport eller ledsagande. Elevens dagliga skolresa får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk.

Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än en den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. Därutöver, om ett barn som får förskoleundervisning deltar i småbarnspedagogik som ordnas i en annan kommun på det sätt som avses i 6 § 4 mom., har den som ordnar undervisningen rätt att förutsätta att barnets vårdnadshavare svarar för de kostnader som orsakas av transporten eller ledsagningen mellan platsen för småbarnspedagogiken och platsen för förskoleundervisningen.

3 Vårdnadshavarens skyldigheter

Vårdnadshavaren har det primära ansvaret för sitt barns skolresor och säkerheten under skolresorna. Vårdnadshavaren ska se till att eleven känner till skolvägen, kan använda eventuella transportarrangemang samt rör sig tryggt i trafiken enligt sin ålder och utvecklingsnivå. Vid behov ska vårdnadshavaren öva på skolvägen med eleven samt ledsaga och handleda eleven tills eleven tryggt kan röra sig till skolan på egen hand.

Vårdnadshavaren är dessutom skyldig att utan dröjsmål meddela om alla ändringar som påverkar skolreseförmånen samt se till att ansökningar och nödvändiga utredningar som rör skolreseförmånen lämnas in inom utsatt tid.

Vårdnadshavaren ansvarar för att:

- handleda eleven att röra sig tryggt i trafiken,
- öva på elevens skolväg, transportarrangemang och tidtabeller vid behov tillsammans med eleven,
- se till att eleven färdas tryggt mellan hemmet och upphämnings- eller avlämningsplatsen för transporten,
- se till att eleven vid överenskommen tidpunkt befinner sig på upphämningsplatsen för transporten eller på en hållplats inom kollektivtrafiken,
- utan dröjsmål meddela om ändringar som påverkar skolreseförmånen, såsom adressändring, byte av skolplats eller andra omständigheter som påverkar transportarrangemangen,
- ansöka om skolreseförmån enligt givna anvisningar samt lämna in behövliga utredningar och utlåtanden inom utsatt tid.

4 Transport enligt prövning inom småbarnspedagogiken

Inom småbarnspedagogiken ordnas barnets fostran, undervisning och vård i första hand på ett närdaghem (5 § i lagen om småbarnspedagogik). Lagen om småbarnspedagogik förpliktar inte kommunen att ordna transport för barn inom småbarnspedagogiken. Föräldrarna har det primära ansvaret för att föra barnet till småbarnspedagogiken.

Beviljandet av avgiftsfri transport är prövningsbaserat. Transporterna grundar sig på vårdnadshavarnas ansökan samt på ett utlåtande av en offentlig läkare eller psykolog som bifogas ansökan. Ett sakkunnigutlåtande förpliktar inte staden att ordna transport, men det används som experthjälp i beslutsfattandet. Vårdnadshavarna förbinder sig att följa det förfarande som avtalas om praxis för bokning och anmälan av transporter.

Ansökan om prövningsbaserade beställningstransporter inom småbarnspedagogiken görs genom att skicka en ansökan om prövningsbaserade beställningstransporter inom småbarnspedagogiken som ett Suomi.fi-meddelande eller per brev (Åbo stad, Barn och unga/Skolskjutsar, PB 355, 20101 Åbo). Transportansökningar jämte bilagor för följande verksamhetsår ska lämnas in före utgången av maj (31.5).

Eventuella bilagor, såsom expertutlåtanden, ska lämnas in i samband med ansökan.

Transportarrangemangen genomförs som grupptaxitransporter så att alla barn som behöver transport inom småbarnspedagogiken är med. Utifrån barnets hälsomässiga behov är det också möjligt att ordna transporten som separat transport (individ) i stället för gemensam transport. Då ska utlåtandet innehålla en separat motivering till behovet. Vårdnadshavaren ansvarar alltid för att begära utlåtanden.

Transporterna ordnas med beställningstrafik som staden ordnar separat till den plats inom småbarnspedagogiken som staden anvisat. Beställningstransport ordnas endast från en officiell hemadress för barnet (MDB) och man har endast rätt till beställningstransport för direkta resor till den plats inom småbarnspedagogiken som staden anvisat och/eller hem från platsen för småbarnspedagogik.

Under semestertider ordnas inga transporter utan separat meddelande från vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna ansvarar för att meddela transportbehov under semestrar till serviceproducenten. Dessutom ansvarar vårdnadshavarna för att man på daghemmet känner till barnets transporttidtabeller, inklusive semestertider.

Småbarnspedagogiken ordnar eller ersätter inte terapitransporter för barn inom småbarnspedagogiken. Organiseringen av och kostnaderna för skolskjutsar för barn som tillfälligt placerats på en annan ort vid brådskande placeringar hör inte till Åbo stad. De sköts av välfärdsområdet.

Beslut om transporter enligt prövning inom småbarnspedagogiken fattas av Åbo stads chef för specialtjänster inom småbarnspedagogiken.

5 Transport inom förskoleundervisningen

Skolskjutsförmån kan beviljas barn i Åbo i förskoleundervisning som ordnas av Åbo stad och för vilka bestämmelserna i lagen om grundläggande utbildning och grunderna för skolskjuts uppfylls. Resan mäts längs den kortaste gångbara rutten som är i allmänt bruk från hemmets gård till förskoleplatsen. Vid mätning av resan används stadens mätprogram.

Förskoleelever har rätt till transportförmån endast för direkta resor till förskoleundervisningen och/eller hem från förskoleundervisningen. Om förskoleeleven deltar i kompletterande småbarnspedagogik före eller efter förskoleundervisningen beviljas ingen transportförmån för resor mellan hemmet och småbarnspedagogiken.

Förskoleelevens primära transportsätt från hemmet till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen till hemmet är beviljande av reseförmån som en förmån som används i Fölis linjetrafik. Förmånen beviljas vårdnadshavaren till ett barn i förskoleåldern tills barnet fyller sju år. Ett barn som fyllt sju år beviljas en reseförmån åt sig själv. Om transportformen är någon annan än buss, transporteras förskoleeleverna i regel med andra elever inom den grundläggande utbildningen i samma transporter. Förskoleeleven beviljas högst två skolskjutsar under förskoledagen.

Grunderna för att få skolskjuts till den förskoleundervisningsplats som staden anvisat:

- Förskoleeleven har en resa på över 5 km.
- I Åbo stad har man endast rätt till transport till det daghem som i första hand anvisats för förskoleundervisning.
- När resan till förskoleundervisningen, med beaktande av elevens ålder eller andra omständigheter blir för svår eller ansträngande för eleven utifrån ett sakkunnigutlåtande. Av utlåtandet ska tydligt framgå det specificerade behovet av och grunderna för transporten samt den rekommenderade transportformen och den tidsperiod för vilken skolskjutsen ska ordnas. I utlåtandet ska man också ta ställning till hur långt eleven kan gå på egen hand.

Skolskjutsen ordnas på stadens bekostnad i första hand i kollektivtrafiken. En förskoleelev kan beviljas grupptransport om det inte finns kollektivtrafik och om eleven på basis av skolvägens längd har rätt till skolskjuts.

Beslut om transportförmån fattas av regioncheferna för småbarnspedagogiken.

Om transportbehov uppstår under verksamhetsåret, behandlas ansökan och ordnas transporter inom högst två veckor.

6 Transport inom den grundläggande utbildningen

Skolskjutsen ordnas för elever inom den grundläggande utbildningen i första hand som en reseförmån med kollektivtrafik. Skolskjutsen kan ordnas med olika transportformer och kan innefatta att ta sig till skolan på egen hand.

Eleven beviljas högst två skolskjutsar under skoldagen. En elev som deltar i eftermiddagsverksamhet som ordnas av Åbo stad och som har ett beslut om beställningstransport kan efter skoldagen få transport direkt hem, från den egna skolan till eftermiddagsverksamheten i ett annat område eller hem från den egna skolans eftermiddagsverksamhet.

Lagstadgade transporter kan också ordnas med beställningstransporter, om elevens hälsotillstånd eller skolväg som anses vara farlig inte möjliggör användning av buss. Transporten ordnas från hemmets dörr endast av grundad anledning, till exempel på basis av ett utlåtande av en läkare eller någon annan sakkunnig. Vårdnadshavaren kan inte själv beställa skolskjuts eller ändra transportrutten.

Vårdnadshavarna är i första hand skyldiga att vägleda sina barn att röra sig tryggt i trafiken. Vårdnadshavarna ska se till att elever som ska börja skolan och även äldre elever får lära sig skolvägen, tidtabeller och hur man rör sig i trafiken ordentligt. Vårdnadshavarna ska handleda och ge råd samt vid behov följa med och ledsaga barnet tills barnet själv lär sig att röra sig i och beakta trafiken på egen hand. Vårdnadshavarna till elever som fått avgiftsfri skolreseförmån ansvarar för att barnet tryggt kan ta sig hemifrån till bilen och från bilen hem.

Rätten till skolskjuts gäller endast vid förstahandsantagning. Ett undantag till detta är barn som är tillfälligt placerade på barnskyddsmässiga grunder samt de elever i förberedande undervisning som inte har kunnat placeras i sin närskola. En elev med funktionsnedsättning kan beviljas skolskjutsförmån som rimlig anpassning enligt 15 § i diskrimineringslagen.

Vårdnadshavaren svarar själv för kostnaderna för att transportera eller ledsaga eleven, om eleven genom andrahandsantagning har antagits till en annan skola än en närskola enligt adressen eller om eleven studerar i intensifierad undervisning enligt läroplanen, i specialklasser eller vid Internationella skolan i Åbo.

Skolskjutsen beviljas från den adress som antecknats i befolkningsregistret till den skola som anvisats eleven. Detta gäller även vid växelvist boende. Vid växelvist boende kan endast det ena hemmet vara barnets officiella bostad (Lag angående vårdnad om barn och umgängesrätt 9 a §).

Resan till skolan mäts från hemmets gård till skolporten längs den kortaste gångbara rutten som är i allmänt bruk. Vid mätning av resan används stadens mätprogram.

6.1 Transporter inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen

Åbo stads svenskspråkiga grundläggande utbildning har ett gemensamt elevantagningsområde som omfattar hela staden. Vilken skola som anvisas eleven bestäms enligt det svenskspråkiga servicenätet och grunderna för elevantagningen. Beviljandet av skolreseförmån avgörs dock på samma grunder som inom den övriga grundläggande utbildningen, och valet av svenskspråkig undervisning eller ett elevantagningsområde som omfattar hela staden berättigar inte ensamt till skolreseförmån. Skolreseförmånen bedöms i förhållande till den skola som anvisats eleven samt till de gällande grunderna för beviljande av skolreseförmån.

6.2 När adressen och skolplatsen ändras

Eleven vårdnadshavare är alltid skyldig att meddela elevens ändrade befolkningsregisteradress även till stadens transporttjänster. Den befintliga transportförmånen från den gamla adressen upphör vid flyttning. När adressen ändras fastställs elevens närskola alltid på nytt inom tjänsterna för barn och unga. Om eleven när läsåret byts eller mitt under läsåret flyttar inom staden och fortfarande vill gå i en för hen tidigare fastställd närskola eller till slutet av läsåret gå i sin gamla närskola, ordnas eller ersätts transporten inte om inte skolan på nytt definieras som närskola för hen inom undervisningstjänsterna. Reseförmånen aktiveras först när regionrektorn har fattat ett nytt beslut om närskola, varvid adressändringen syns i befolkningsregistersystemet och ett nytt transportbeslut har fattats. Om regionrektorn fattar ett sekundärt beslut om skolplats för eleven, upphör den befintliga skolreseförmånen omedelbart med stöd av detta beslut.

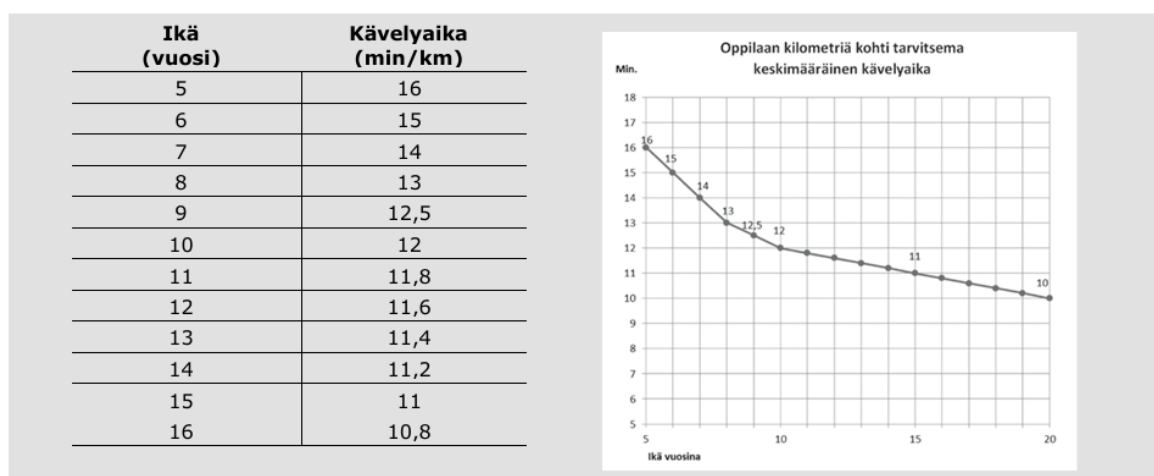
I den svenskspråkiga grundläggande utbildningen fastställs elevens närskola av rektorn. När adressen ändras bedöms och fastställs elevens närskola vid behov på nytt enligt grunderna för elevantagning inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen.

6.3 Upphämtningsplatser och självriskresa

När det gäller taxitransport har upphämtnings- och avlämningsplatserna för eleverna i regel fastställts i beslutet om reseförmån. Vid fastställande av upphämtningsplats beaktas bland annat vägarnas farlighetsgrad, jämlikhet och elevens restider. Taxibilarnas stopplatser och elevernas upphämtningsplatser fastställs av trafikidkaren och godkänns av stadens transporttjänster.

Vid fastställandet av upphämtningsplatser iakttas följande principer:

- Självriskresa: Andelen av resan som görs på egen hand kan vara högst 3 km för förskoleelever och elever i årskurserna 1–2 och 5 km för elever i årskurserna 3–9. Tiden för en resa som görs på egen hand räknas med när tiden som eleven lägger på skolresan räknas ut. Skolresans längd: Den lagstadgade skolrestiden får inte överskridas (personer under 13 år 2,5 timmar/över 13 år 3 timmar). Skolresans tidsmässiga längd fastställs genom att räkna ihop skolresans längd på morgonen och eftermiddagen. Tiden inkluderar tiden det tar att gå hemifrån/hem till upphämtningsplatsen eller busshållplatsen, restid antingen med taxi eller buss och väntetid i skolan. För att beräkna hur lång tid det tar att gå använder man den gånghastighet som Kommunförbundet fastställt och som beaktar elevens ålder. Den av Kommunförbundet fastställda gånghastigheten för elever i olika åldrar kan ses på bild 1.

Kuva 1. Oppilaan kilometriä kohti käyttämä keskimääräinen kävelyaika (min). (Kuntaliitto, henkilökuljetusopas)

6.4 Väntan på transport

I Åbo stad strävar man efter att ordna transporttidtabellerna så att det inte uppstår några väntetider. Om skolan har skolskjutselever ska eleverna ha möjlighet att komma in i skolan, och skolan ska ha övervakning. Under väntetiden på eftermiddagen ordnas möjlighet till handledd verksamhet som skolans personal ansvarar för. I lagen finns inga bestämmelser om övervakning innan skoldagen börjar.

Enligt lagen kan elevens skolresa inklusive väntetider vara högst 2 h 30 min per dag, om eleven inte har fyllt 13 år vid läsårets början. I samma årskurs kan det således enligt lagen finnas elever vars maximala skolresatid varierar. Skolresan inklusive väntetid för en äldre elev kan vara tre (3) timmar per dag.

6.5 Skolskjutselev som insjuknar under skoldagen

Om en elev insjuknar under skoldagen ska man kontakta vårdnadshavaren för att hämta hem eleven.

6.6 Tandvård och terapi för skolskjutselever

Åbo stad ordnar eller ersätter inte elevens transporter till tandvård eller terapi.

6.7 Avlägsnande av skolskjutselev från skollokalerna mitt under dagen

Om en skolskjutselev måste avlägsnas från skollokalerna mitt under skoldagen på grund av ett beteende som kan kopplas till en skada eller sjukdom hos eleven ska man i första hand kontakta vårdnadshavaren för att hämta hem barnet. Man kan också ordna transport till hemmet för eleven enligt ett beviljat beslut om reseförmån. Man ska komma överens om saken med stadens transporttjänster.

6.8 Stödundervisning, kvarsittning och klubbverksamhet som ordnas av skolan samt undervisning i elevens eget modersmål som kompletterar den grundläggande utbildningen

Man strävar efter att i första hand ordna stödundervisning för en elev i beställningstransport under elevens skoldag. Om stödundervisningen ordnas utanför elevens dagliga undervisningstimmar, ordnas enligt separat överenskommelse transport för en viss tid. Man ska komma överens om saken med vårdnadshavaren och stadens transporttjänster.

Man strävar efter att ordna kvarsittningar i skolan så att det inte uppstår extra transportkostnader eller arrangemang. I första hand går man till väga så att man kan hänvisa eleven från skolan till en annan transport som avgår samma dag eller till en buss inom linjetrafiken. I andra hand kontaktar man vårdnadshavaren så att denne får sköta transporten. Om dessa arrangemang inte lyckas kontaktar man stadens transporttjänster.

Man strävar efter att ordna frivilliga klubbar som ordnas som skolverksamhet, som stöd för undervisningen som en del av skolans verksamhet, så att även skolskjutselever har möjlighet att delta i klubbarna med beaktande av transporttidtabellerna. Undantaget är de elever i beställningstransport som fått beslut om elevspecifikt stöd och som inte har kunnat placeras i sin närskola. De har rätt att få skolskjuts från skolans klubbverksamhet (motionsinriktad klubbverksamhet som finansieras av Åbo stad, skolklubbar som finansieras av Utbildningsstyrelsen, modellen för hobbystöd) till hemmet när klubben ordnas omedelbart efter lektionerna. De ändrade tidtabellerna ska avtalas i god tid med elevens

vårdnadshavare och skolskjutstjänsterna för att ordna transporter.

Undervisningen i elevens eget modersmål är undervisning som kompletterar den grundläggande utbildningen och frivillig för eleven. Undervisningen omfattar två undervisningstimmar i veckan efter skoldagen. Undervisning i det egna modersmålet genomförs inte nödvändigtvis i elevens egen skola. Elevens vårdnadshavare ansvarar för elevens eventuella transporter och kostnaderna för dem.

6.9 Skolresor för elever i förberedande undervisning

Samma principer för skolreseförmån tillämpas på elever under 17 år i förberedande undervisning som på elever i den grundläggande utbildningen. Undantaget är de elever i förberedande undervisning som inte har kunnat placeras i sin närskola. De beviljas skolreseförmån som reseförmån i Fölis linjebussar när skolvägen är minst 3 kilometer. Om utbildningsanordnaren efter den förberedande undervisningen anvisar eleven en annan skola än en närskola enligt adressen, kan reseförmån enligt prövning beviljas för en minst 3 kilometer lång skolresa med buss.

6.10 Tillfälliga elevtransporter av hälsoskäl

Antingen på grund av sjukdom eller olycksfall på fritiden eller i skolan kan transport ordnas för eleven på basis av ett läkarutlåtande eller läkarintyg för den tid som nämns i utlåtandet eller intyget.

Tillfällig transport som behövs på grund av olycksfall e.d. hälsoskäl söks hos stadens transporttjänster. Ett läkarutlåtande där transportbehovet samt den tidsperiod under vilken transporten behövs konstateras ska bifogas ansökan. I ansökan ska det separat specificeras om det är fråga om ett olycksfall som inträffade på fritiden eller under skoldagen, vilka kroppsdelar som skadats till följd av olycksfallet och andra omständigheter som eventuellt beaktas vid transporten. Ansökan jämte bilagor (läkarutlåtande) skickas till koulukuljetukset@turku.fi. Man strävar i regel efter att anpassa transporten till befintliga transporter, antingen taxi eller buss. Transporttjänsterna behandlar ansökan och serviceområdesdirektören för den grundläggande utbildningen fattar beslut i frågan.

6.11 Avgiftsfri skolreseförmån för PRAO-perioder

Högstadiernas praktiska arbetslivsorientering (PRAO) är en del av undervisningen. Rätten till gratis skolreseförmån kvarstår under PRAO-perioden på resan mellan hemmet och PRAO-platsen. Transporter till PRAO-praktik ordnas inte som beställningskörningar. Transport ordnas inte ifall PRAO-praktiken utförs på en annan ort eller utanför skoltiden enligt läsordningen.

Om eleven inte har rätt till kostnadsfri reseförmån utanför PRAO-perioden, men avståndet till PRAO-platsen är över 5 km, får eleven ett av skolan bekostat busskort för PRAO-perioden.

7 Skolvägens farlighet

7.1 Vägens farlighet

Trafikmiljön och enskilda vägar i stadsområdet klassificeras i regel inte som farliga. Snöigt/halt underlag, den mörka årstiden i glesbygdsområden eller det att en elev går ensam längs en oupplyst väg fastställer inte i sig att en skolväg är farlig. När det gäller enskilda vägar ansvarar väglaget för att eleven kan färdas säkert på vägen. Användningen av en trafikerad allmän väg, där det naturligtvis också finns trafik, innebär inte heller direkt att skolvägen är för farlig. Ett körbeteende som strider mot trafikreglerna är inte en grund för beviljande av skolreseförmån på grund av att vägen är farlig. Korsande av vägar betraktas inte ensamt som grund för transport. Eleverna väntar ofta också på transport längs vägarna.

Vid bedömningen av vägarnas säkerhet används bedömningsmetoden Koululiitu samt ett utlåtande från den expertgrupp som ansvarar för transporterna. I bedömningsmetoden Koululiitu har man undersökt trafikmiljöns inverkan på skolvägarnas säkerhet och skapat en metod för att beräkna säkerheten per vägavsnitt. Hur farliga förhållandena är på skolvägens olika avsnitt har mätts med risktal, med vilka avses uppgifter om vägens och trafikens egenskaper som gjorts om till indexform. Hur farliga förhållandena är har bedömts per vägavsnitt, vilket avser vägavsnitt som på basis av sina egenskaper är likadana. Alla vägar har inte fått separata risktalsindex i Koululiitu, men för att bedöma deras säkerhet används vid behov samma bedömningsuppgifter i Koululiitu-metoden samt besök i staden och vid behov på plats.

Även om en väg eller ett visst vägavsnitt skulle ha definierats som potentiellt farlig i Koululiitu och eleven därför på basis av sin årskurs skulle ha rätt till avgiftsfri skolreseförmån, är det möjligt att korsa vägen om man iakttar särskild försiktighet. Eleven kan då också åläggas att ta sig längs vägen i fråga till buss-hållplatsen eller till en annan upphämnings- eller avlämningsplats för transporten till sin hemväg. Resan på en väg som definierats som potentiellt farlig bedöms alltid från fall till fall med beaktande av elevens ålder och andra faktorer i anslutning till eleven, utsikten och vägens övriga riskfaktorer.

Om myndigheten konstaterar att den kortaste rutten är för farlig att avlägga på egen hand, kan eleven anvisas att använda en alternativ säker rutt till och från skolan, dock så att den alternativa rutten inte är väsentligt längre än den kortaste rutten eller svårare att uppfatta i fråga om riktning. Då betraktas den kortaste alternativa rutt som eleven säkert kan avlägga i enlighet med trafikreglerna som skolväg.

7.2 Rovdjursfara

Rovdjur kan förekomma i Åbo stads område. Förekomsten av djur medför i sig inte en sådan fara på basis av vilken en avgiftsfri reseförmån skulle beviljas. Transporttjänsterna följer rovdjurssituationen genom Naturresursinstitutets uppskattningar av rovdjursstammen och naturresursinformationstjänsten samt genom att diskutera med både Finlands viltcentral och viltexperter i området.

7.3 Hälsoskäl (ansträngning och svårigheter)

Eleven kan få reseförmån om elevens utvecklingsnivå eller hälsoskäl kräver det. Reseförmånen beviljas i första hand med buss.

Beviljande av reseförmån förutsätter ett utlåtande av en sakkunnig. Endast ett individuellt utlåtande av en sakkunnig som känner eleven på förhand och/eller en sektorsövergripande expertgrupp inom elevhäl-san vid den offentliga specialiserade sjukvården/sjukhuset/skolan som vårdar eleven beaktas. Ett utlåtande av en privatläkare eller en privat psykolog godkänns inte. Ett beslut om elevspecifikt stöd ger inte automatiskt rätt till avgiftsfri skolreseförmån och är således inte en godtagbar bilaga till ansökan och grund för skolreseförmån.

Av utlåtandet ska tydligt framgå det specificerade behovet av och grunderna för transporten samt den tidsperiod för vilken skolskjutsen ska ordnas. I utlåtandet ska man också ta ställning till hur långt eleven kan gå på egen hand.

Ansökan om skolreseförmån på grund av svårigheter och ansträngning och tillhörande sakkunnigutlåtande ska lämnas in årligen. Ett undantag till detta är de elever vars hälsoskäl är av bestående eller långvarig karaktär, t.ex. svåra rörelsehinder och omfattande utvecklingsstörningar. De har i allmänhet beviljats reseförmån för en längre tid än ett läsår.

Ansökan om skolskjuts jämte bilagor lämnas in senast 31.5. till Åbo stads transporttjänster.

8 Andra situationer

8.1 Eldsvådor och andra plötsliga undantagssituationer

Vid plötsliga och kortvariga (högst till läsårets slut) undantagssituationer som gäller bostaden på elevens adress enligt befolkningsregistret (t.ex. brand, vattenskada), kan en elev som har rätt till skolreseförmån på ansökan få transportförmån enligt prövning till en tillfällig adress av elevvårdsskäl utifrån ett sakkunnigutlåtande under förutsättning att transportrutten redan finns.

8.2 Avslutande av den grundläggande utbildningen och flexibilitet i slutskedet

Enligt 26 § i lagen om grundläggande utbildning avslutas elevens grundläggande utbildning när den grundläggande utbildningens lärokurs har slutförts eller alternativt senast det år då eleven fyller 17 år. Om eleven inte kan slutföra sin lärokurs inom normal tid och fortsätter lärokursen inom den grundläggande utbildningen efter årskurs 9, har eleven rätt till avgiftsfri skolreseförmån under den tiden i enlighet med 32 § i lagen om grundläggande utbildning.

Som flexibilitet i slutskedet kan dessutom i enlighet med 5 § 3 mom. i läropliktslagen en läropliktig som inte har slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs vid utgången av läsåret det kalenderår då eleven fyller 17 år fullgöra sin läroplikt genom att delta i grundläggande utbildning, bl.a. i den grundläggande utbildningen för vuxna. Då övergår eleven till FPA:s skolresestöd.

9 Transportregler

9.1 Belastningsbestämmelser

Vid elevtransporter som körs med taxi iakttas bestämmelserna om belastning och säkerhetsarrangemang vid skol- och förskoletransporter som körs som beställningstrafik i 142 § i vägtrafiklagen 10.8.2018/729 och RP 180/2017.

Bilarna får inte vara överbelastade vid elevtransporter (förordning 553/2006 3 §). I linjetrafik får det passagerarantal som antecknats i registret tillfälligt överskridas med 30 procent (38 § i förordningen om användning av fordon på väg).

9.2 Säkerhetsbälten

Bestämmelser om användning av säkerhetsbälte och andra säkerhetsanordningar under taxitransport finns i 90–91 och 94–95 § i vägtrafiklagen. I taxitrafiken ansvarar föraren dessutom för att eleverna använder säkerhetsbälte i de bilar där de har monterats. Föraren hjälper vid behov till att sätta fast säkerhetsbältet. När det gäller kollektivtrafik iakttas i frågor som gäller säkerhetsbälte dessutom 91 § och 94 § i vägtrafiklagen samt bestämmelserna om säkerhetsbälte i direktivet (2003/20/EG): i kollektiva färdmedel ska säkerhetsbälte användas om ett sådant har monterats på sittplatsen.

9.3 Uppförande

Ordningsreglerna i Åbo stads grundskolor gäller även under skolresan. Eleven ska följa ordningsreglerna och förarens anvisningar för att säkerställa att transporten är säker.

Taxitransport

Taxiföraren är den person som ansvarar för uppfostran under transporten. Under transporten ska man följa förarens anvisningar. Föraren har rätt och skyldighet att ingripa i störande beteende under transporten på det sätt som situationen kräver och vid behov meddela om det till transporttjänsterna, skolan och förskoleplatsen.

Trafiksäkerheten är de viktigaste under transporten. När man stiger in i bilen måste man ta av sig skolryggsäckar. Man får inte förflytta sig från en plats till en annan i bilen under transporten och säkerhetsbältena måste vara fastspända. Föraren ansvarar för att eleverna använder säkerhetsbälte. Föraren ska också själv använda säkerhetsbälte såsom lagen förutsätter och även i övrigt bete sig som en föredömlig vuxen. Eleven ska inte lossa säkerhetsbältet utan tillstånd mitt under resan och har inte heller tillstånd att förflytta sig från en plats till en annan i bilen under transporten. Vid upprepade förseelser och underlåtenhet att följa förarens anvisningar kontaktas vårdnadshavaren av stadens transporttjänster eller skolan.

Busstransport

I den öppna kollektivtrafiken är inte bussföraren den person som ansvarar för uppfostran, även om det hör till förarens uppgifter att se till att ordningen upprätthålls i fordonet (Lag om upprätthållande av ordning i kollektivtrafiken 17.6.1977/472). I den öppna kollektivtrafiken ansvarar föraren inte för att passagerarna använder säkerhetsbälte. 3 § i lagen om upprätthållande av ordning i kollektivtrafiken ger föraren rätt att avlägsna en passagerare som orsakar störning och som trots förbud fortsätter med att orsaka störning. En passagerare får däremot inte avlägsnas om det skulle orsaka fara för passagerarens hälsa.

9.4 Sportutrustning och andra avvikande föremål

Vid beställningstransporter transporteras endast sådan sportutrustning eller andra föremål som behövs i skolarbetet eller som man i övrigt separat har kommit överens om med skolan att ta med sig. Sportutrustningen ska skyddas på behörigt sätt under transporten (skärskydd för skridskor, skidor i en påse eller ihopbundna). I kollektivtrafiken iakttas resevillkoren i fråga om transport av utrustning.

